

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 23 września 2025 r.

Poz. 4180

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.255.2025

Lublin, dnia 22 września 2025 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XIII/97/2025 Rady Gminy Trzydnik Duży z dnia 5 września 2025 r. w sprawie nadania Statutu Biblioteki Publicznej w Trzydniku Dużym, w części obejmującej § 18 Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XIII/97/2025 Rady Gminy Trzydnik Duży z dnia 5 września 2025 r. w sprawie nadania Statutu Biblioteki Publicznej w Trzydniku Dużym, w części obejmującej § 18 Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XIII/97/2025 została doręczona organowi nadzoru w dniu 9 września 2025 r.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Trzydnik Duży nadała Statut Bibliotece Publicznej w Trzydniku Dużym, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

Ogólne zasady działania bibliotek określa ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393).

W zakresie nieuregulowanym ustawą do bibliotek stosuje się odpowiednio przepisy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (art. 2 ustawy o bibliotekach).

Zgodnie z powołanym w podstawie prawnej uchwały art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy o bibliotekach, organizatorami bibliotek są jednostki samorządu terytorialnego.

W art. 11 ustawa o bibliotekach stanowi zaś, że biblioteka stanowiąca samodzielną jednostkę organizacyjną działa na podstawie aktu o utworzeniu biblioteki oraz statutu nadanego przez organizatora (ust. 1).

Statut określa w szczególności:

- 1) cele i zadania biblioteki;
- 2) organy biblioteki i jej organizację, w tym zakres działania i lokalizację filii oraz oddziałów;

- 3) nazwę jednostki sprawującej nadzór merytoryczny nad działalnością biblioteki – w odniesieniu do biblioteki wchodzącej w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej;
- 4) źródła finansowania działalności biblioteki (ust. 3).

W § 18 Statutu Rada postanowiła, że *„w sprawach nieuregulowanych w niniejszym Statucie zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa powszechnie obowiązującego”*

W ocenie organu nadzoru powyższe postanowienie narusza art. 87 Konstytucji i godzi w obowiązujący hierarchiczny system źródeł prawa.

W kwestionowanym zapisie § 18 Statutu wyraźnie zastrzeżono, że w pierwszym rzędzie zastosowanie znajduje statut, a dopiero w sprawach w nim nieuregulowanych przepisy prawa powszechnie obowiązującego. Tym samym przyznano pierwszeństwo przepisom statutu przed ustawami. Zastrzeżenie, jakie zostało zawarte w przywołanym przepisie dopuszczalne jest jedynie w aktach tego samego rzędu. Niezgodne z Konstytucją jest zaś stawianie przepisów prawa miejscowego przed przepisami ustaw. Stanowi to istotne naruszenie prawa i powoduje konieczność eliminacji z obrotu prawnego takich regulacji (wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 15 marca 2007 r. sygn. akt. II S.A./Wr 754/06; wyrok NSA z 11 września 2012 r., sygn. akt II OSK 1818/12).

Jak podkreślił Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 5 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV SA/Wr 81/12: „przepis aktu prawa miejscowego nie może bowiem przewidywać prymatu stosowania przed ustawami oraz rozporządzeniami wykonawczymi, wobec których jest hierarchicznie niższy. Taka klauzula może obowiązywać w ramach aktów prawnych tego samego rzędu. W sytuacji zatem, gdy rozstrzygnięcie może nastąpić tak na podstawie przepisów aktu prawa miejscowego, jak i przepisów powszechnie obowiązujących na terenie całego kraju, powinno ono znaleźć oparcie o przepisy hierarchicznie wyższe”.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIII/97/2025 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Lubelski

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Trzydnik Duży
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Trzydnik Duży